

G. de Jerphanion, *Les églises rupestres de Cappadoce et la place de leurs peintures dans le développement de l'icônographie chrétienne* (ἀντίτυπον ἐκ τοῦ *Bulletin de la Commission des Monuments historiques de Roumanie*, τόμ. XXVII, τεύχ. 82 τοῦ ἔτους 1934, Bucarest, 1936 σελ. 1-41 μετὰ 85 εἰκόνων).

Ὁ πατὴρ de Jerphanion, ἐπιθυμῶν νὰ καταστήσῃ γνωστὰ εἰς εὐρύτερον κύκλον τὰ καππαδοκικὰ μνημεῖα, ἅτινα ἀπὸ ἐτῶν ἔξετάζει, ἐκδόσας τρεῖς τόμους Λευκωμάτων καὶ τὸ κείμενον τοῦ Α' τόμου (βλ. Ἐπετηρίδα Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν τόμον Γ' 345 καὶ ἔξῃς, τόμον Ι' σελ. 485 κ. ἔ. τόμον ΙΑ' σελ. 519 κ. ἔ.), ἔδωκε πρὸς δημοσίευσιν σειρὰν διαλέξεων γενομένων ὑπ' αὐτοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ κατὰ Μάϊον τοῦ ἔτους 1935 εἰς τὸ Δελτίον τῆς *Commission des monuments historiques* τῆς Ρουμανίας, ἣτις καὶ προεκάλεσε τὰς διαλέξεις του ταύτας.

Ἐν αὐταῖς ἔξετάζει κυρίως τὴν περιοχὴν τοῦ ἁγίου Προκοπίου (Ürgüb), τοὺς ἰδιορρυθμοὺς τῆς βράχους μετὰ τῶν λαξευμένων ἐντὸς αὐτῶν ἐκκλησιῶν καὶ μονῶν, περιγράφει τὰς τοιχογραφίας των, καὶ κάμνει τὴν μεθοδικὴν χρονολογικὴν κατάταξιν αὐτῶν, τονίζων τὴν σημασίαν των διὰ τὴν κατανόησιν τῆς ἐξελίξεως τῆς χριστιανικῆς εἰκονογραφίας καὶ προσδιορίζων τὴν θέσιν, ἣν καταλαμβάνουν αὐταὶ ἐν τῇ χριστιανικῇ τέχνῃ καθόλου.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω σημειωθείσας βιβλιογραφικὰς σημειώσεις μου ἔχω δώσει λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τῶν ὑπὸ π. de Jerphanion ἔξεταζομένων καππαδοκικῶν μνημείων· ἐνταῦθα ἀρκοῦμαι νὰ τονίσω ὅτι καὶ ἡ συνολικὴ ἐν τῷ ρουμανικῷ Δελτίῳ ἔκθεσις εἶνε σαφεστάτη, πολλὰ δὲ προβλήματα θίγει ὁ συγγραφεὺς καὶ ἐπιτυχῶς ἐρευνᾷ. Οὕτως ἀποβαίνει καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη μελέτη του πολῦτιμος ὁδηγὸς διὰ τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν ἐξέλιξιν τῆς βυζαντινῆς τέχνης καὶ τὰ ποικίλα προβλήματα αὐτῆς.

Γ. Α. ΣΩΤΗΡΙΟΥ

Fr. Gerke, *Der Sarkophag des Iunius Bassus (ein Meisterwerk der frühchristlichen Plastik)* Berlin, 1936.

Εἰς τὰ πολυτελῶς ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ ἐν Βερολίῳ γερμανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου «*Bilderhefte antiker Kunst*», ἔξεδόθη ἐφέτος ὡς Heft IV ἀξιολογωτάτη μονογραφία τοῦ ἐν Βερολίῳ καθηγητοῦ κ. Gerke περὶ τῆς περιφήμου σαρκοφάγου τοῦ Ἰουνίου Βάσσου, τῆς ἀνευρεθείσης τῷ 1595 ὑπὸ τοῦ Πάπα Κλήμεντος 8ου ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐπισκευῶν τοῦ Ἱεροῦ